

[Начало](#) > ... > [Вашите Права](#) > [Жертви На Престъпления](#) > [Права На Жертвите – По Държави](#) > 1 - Моите права като жертва на престъпление

1 - Моите права като жертва на престъпление

Каква информация ще получа от компетентния орган (напр. полицията, прокуратурата) след престъплението, но преди дори да съм съобщил за неговото извършване?

Ако сте станали жертва на престъпление, имате право да получите информация, която следва да бъде предоставена от лицето, с което първо сте влезли в контакт. Обикновено това е първият полицейски служител, прокурор, лекар или организация, предоставяща помощ на жертвите на престъпления.

По време на първия контакт полицейският служител/прокурорът е длъжен да Ви предостави по-специално информация за:

- процедурите, свързани с подаването на наказателна жалба, както и правата и задълженията на жертвата/гражданския ищец в наказателното производство (като правото да бъдат придружавани от доверено лице, назначаването на упълномощен представител и възможностите за връчване на документи и достъп до досието);
- организациите, предоставящи помощ на жертвите на престъпления (данни за контакт, информация за формата на помощ, която те предоставят); • възможностите за предоставяне на необходимата медицинска помощ;
- достъп до правна помощ;
- условията за осигуряване на защита, ако съществува заплаха от опасност за живота или здравето, или заплаха от опасност от значителни имуществени вреди (напр. възможността за прогонване на нарушителя от домакинството, право да се иска обезпечаване на граждански иск за вреди до вероятния размер на вредите срещу имуществото на обвиняемия);
- правото на услуги за писмен и устен превод;
- мерките за защита на Вашите интереси, които можете да поискате, ако пребивавате в друга държава — членка на ЕС;
- процедурите за търсене на обезщетение, ако правата Ви бъдат нарушени от полицията и/или прокуратурата;
- данните за контакт за осъществяване на комуникация относно случая, в който сте жертва;
- процедурите, свързани с искането за обезщетение за вреди;
- процедурите за медиация в наказателното производство;
- възможността и условията за сключване на споразумение за доброволно уреждане на спора;
- възможността и условията за възстановяване на разходите по наказателното производство.

При поискване полицията или прокуратурата ще Ви помогнат да се свържете с организация, предоставяща помощ на жертвите на престъпления, която допълнително ще отговори на Вашите нужди.

Ако първо потърсите медицинска помощ, персоналът на здравното заведение е длъжен да Ви предостави данните за контакт с организациите, предоставящи помощ на жертвите.

Организациите, предоставящи помощ на жертви на престъпления, ще Ви предоставят информация за:

- формата и обхвата на експертната помощ и степента, до която тя се предоставя безплатно;
- данните за контакт с други организации, които могат да Ви помогнат, в случай че горепосочените организации не са в състояние да осигурят необходимата Ви експертна помощ;
- правата на жертвата, включително правото на обезщетение;

- правата, които имате, ако сте в позицията на граждански ищец или свидетел в наказателно производство;
- финансови и практически въпроси.

Не живея в държавата от ЕС, където е извършено престъплението (отнася се както за граждани на ЕС, така и за граждани на трети държави). Как са защитени моите права?

Ако сте станали жертва на престъпление в друга държава — членка на ЕС, и в случай на тежко престъпление не сте имали възможност или не сте искали да подадете наказателна жалба в държавата членка, в която е извършено престъплението, можете да подадете сигнал до полицията/прокуратурата в Словакия. Не е от значение причината, поради която не сте имали възможност или не сте искали да подадете наказателна жалба в друга държава — поради време, разстояние, невладееене на местния език, страх за семейството Ви или други причини. Ако прокуратурата/полицията установи, че не е компетентна да разгледа случая, тя незабавно препраща жалбата до компетентния орган на държавата — членка на ЕС, на чиято територия е извършено престъплението.

Компетентните органи ще вземат необходимите мерки, за да сведат до минимум трудностите, с които се сблъсквате като жертва на престъпление, особено по отношение на организацията на производството. Това означава например, че можете да бъдете изслушан като свидетел чрез видеоконферентна или телефонна връзка.

Ако сте станали жертва на тежко престъпление, можете да поискате обезщетение както в държавата членка, в която е извършено престъплението, така и в Словакия; в последния случай това става чрез подаване на заявление до Министерството на правосъдието на Словашката република.

Ако съобща за престъпление, каква информация ще получавам?

По-специално полицията ще Ви информира за резултата по Вашата наказателна жалба. По правило полицията се произнася по един от следните начини в рамките на 30 дни:

- *ще отхвърли жалбата и ще прекрати наказателното производство*
 .По този начин полицията ще реши дали извършеното деяние не може да се квалифицира като престъпление или административно нарушение.
- *ще препрати жалбата до компетентния орган*
 .Ако деянието не представлява престъпление и полицията подозира, че то може да представлява административно нарушение или друго административно правонарушение, полицията препраща жалбата до компетентния орган. След това съответният орган ще преразгледа жалбата и ако има достатъчно основания, ще започне административно производство.
- *ще остави наказателната жалба без разглеждане*
 .Това се отнася главно за случаите, в които извършителят е починал, не носи наказателна отговорност, поради това че е непълнолетен (т.е. не е навършил 14 години към момента на извършване на деянието), или жертвата не е дала съгласието си за наказателното производство.
- *ще започне наказателно преследване*
 .Ако няма основания за отхвърляне или препращане на жалбата или за оставянето ѝ без разглеждане, полицията ще започне наказателно преследване.

Полицията е длъжна да Ви уведоми за решението си. Това решение е обозначено като заповед (uznesenie) и ще бъде връчено на адреса, който сте посочили в наказателната си жалба. Ако въз основа на Вашата жалба бъде започнато наказателно преследване, Вие като лице, подало сигнала за престъплението, ще бъдете информиран за отделните му етапи (т.е. повдигане на наказателно обвинение срещу конкретно лице, разширяване на обвинението, предаване на делото на друг орган, прекратяване, условно прекратяване или спиране на наказателното преследване).

Имам ли право на безплатен устен или писмен превод (когато се

свържа с полицията или с други органи или по време на разследването и съдебния процес)?

Имате право да поискате устен преводач; устният преводач се осигурява от полицията. Не е необходимо да заплащате таксата за устния преводач; тя се покрива от държавата. Също така имате право да поискате писмен или устен превод на основните решения на език, който разбирате.

По какъв начин компетентният орган ще гарантира възможността ми да разберам и да бъда разбиран (ако съм дете; ако имам увреждане)?

При общуването си с Вас полицията/прокуратурата взема предвид специфичните за Вас обстоятелства (например Вашата възраст, пол, увреждане или умствена зрялост). Целта е да се гарантира, че като жертва получавате достатъчно информация в разбираема за Вас форма, за да можете да се възползвате напълно от правата си, и да се гарантира, че към Вас се отнасят с уважение.

Особено уязвимите лица, включително деца и лица с увреждания, трябва да бъдат разпитвани внимателно, като се гарантира, че разпитът няма да се повтори по-късно в хода на производството. Поради тази причина техните показания се записват с видеокамера. Преди да снее показанията на свидетеля, полицията се консултира с психолог или експерт, присъстващ на разпита, относно начина на провеждане на разпита, за да се гарантира, че той ще бъде проведен правилно.

Услуги за оказване на подкрепа на жертвите на престъпления

Кой оказва подкрепа на жертвите на престъпления?

Подкрепата за жертвите се осигурява от организации, регистрирани в регистъра на организациите, предоставящи помощ на жертви на престъпления, който е достъпен на уебсайта на Министерството на правосъдието на Словашката република, или, когато е целесъобразно, от центрове за интервенция за жертви на домашно насилие. Те ще Ви предоставят както психологическа помощ, така и правни съвети. За вас ще се погрижи професионално обучен персонал, който ще Ви окаже помощ по правни въпроси или ще Ви предостави психологическа подкрепа. Ако е необходимо, те ще Ви помогнат да намерите жилище за спешно настаняване, да се свържете със семейството си или да получите финансови средства.

Полицията ще ме насочи ли автоматично към услуги за подпомагане на жертвите?

По време на първия контакт полицията ще Ви даде информация за организациите, предоставящи помощ на жертвите на престъпления, ще Ви съобщи как да се свържете с тях и ще Ви обясни каква форма на помощ предоставят. Ако поискате, полицията ще Ви съдейства да се свържете с тях.

По какъв начин е защитена неприкосновеността на личния ми живот?

Правоприлагащите органи се уверяват, че не оповестяват защитени лични данни или факти от частен характер, по-специално относно Вашия семеен живот, домашен адрес и кореспонденция, която не е пряко свързана с престъплението. Те обръщат особено внимание на интересите на децата, непълнолетните и гражданските лица, чиито лични данни не се оповестяват.

Ако подадете жалба за престъпление, можете да помолите полицейския служител да не посочва личните Ви данни в жалбата.

Трябва ли да съобщя за извършването на престъпление, преди да получа възможност за достъп до подпомагане на жертвите?

Независимо от това дали сте подали наказателна жалба или не, имате право да получите подкрепа.

Лична защита, ако съм в опасност

Какви видове защита са на разположение?

Компетентните органи разполагат с различни мерки за защита на жертвата. Тези мерки се различават и по отношение на етапа на производството. Участието Ви в такива мерки следва да бъде доброволно и Ви следва да сте достатъчно информиран за рисковете и ползите, за да можете да вземете информирано решение.

Ако живеете с извършителя на престъплението в общо домакинство, полицията може да го отстрани от домакинството за срок от две седмици веднага след като се обадите в полицията и/или подадете жалба за престъпление. В такъв случай на нарушителя се забранява да влиза в общия Ви апартамент или къща. След това полицията ще Ви информира за възможността да поискате съдебно разпореждане (*neodkladné opatrenie*), с което да забраните достъпа до общото домакинство и за по-дълъг период от време. Молба за съдебно разпореждане може да бъде подадена и срещу извършител на престъпление, който не живее в едно домакинство с Вас. Съдът може да забрани на извършителя да се доближава до дома Ви, работното Ви място или местата, където обичайно пребивавате, или да се свързва с Вас по какъвто и да е начин.

Също така имате право да решите дали искате да бъдете информирани в случай, че извършителят бъде освободен или избяга от мястото за задържане. Информацията за тези факти служи по-специално за Ваша защита, ако извършителят се опита да се свърже с Вас (напр. извършителят е близък човек или член на семейството). Можете да промените това решение по всяко време и то ще бъде взето предвид от полицията, прокуратурата и съда. Ако обаче сте изложен на риск или животът или здравето Ви са застрашени, полицията/прокуратурата/съдът ще Ви информират за освобождаването или бягството, дори ако не сте поискали такава информация.

Кой може да ми предложи защита?

Полицията ще Ви предостави защита, а по време на съдебните заседания тя ще бъде осигурена от съда.

Някой ще извърши ли преценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на извършителя на престъплението?

Полицията, прокуратурата, съдът, както и организация, предоставяща помощ на жертвите на престъпления, ще оценят Вашия случай индивидуално, за да определят дали сте особено уязвима жертва. Те ще проверят дали извършителят продължава да представлява заплаха за Вас и дали сте изложен на риск от повторна виктимизация. Компетентните органи ще предприемат необходимите мерки, ако установят, че извършителят възнамерява да Ви сплаши, да Ви заплаши, да Ви отмъсти или по какъвто и да е начин да засегне Вашата психическа или физическа неприкосновеност.

Някой ще извърши ли оценка на моя случай, за да провери дали съм изложен на риск от нанасяне на други вреди от страна на системата за наказателно правосъдие (по време на разследването и съдебния процес)?

Като жертва имате право на защита от вторична виктимизация. Това означава всяка вреда, която бихте претърпели не като пряка последица от самото престъпление, а в резултат на поведението на лицата или институциите, с които сте били в контакт след престъплението. Това може да включва например безчувствено поведение от страна на публичните органи, бездействие от тяхна страна за осигуряване на Вашата защита или безчувствено оповестяване на Вашия случай. В наказателното производство съществуват механизми за избягване на такова поведение. Полицията, прокуратурата, съдът и организацията, предоставящи помощ на жертвите, са длъжни да действат по такъв начин, че действията им да не водят до вторична виктимизация. Поради това Вашият разпит може да бъде записан с видеокамера, за да не се налага да давате показания многократно. В интерес на Вашата защита медицински преглед може да бъде разпореждан само доколкото това е необходимо и само ако е необходимо за целите на наказателното производство.

Каква защита се предлага за особено уязвимите жертви?

Ако сте особено уязвима жертва, имате право да поискате безплатна специализирана експертна помощ от структурата, предоставяща помощ на жертвите на престъпления. Тя се предоставя за срок от 90 дни, като този срок може да бъде удължен по Ваше искане в обосновани случаи. Тя включва психологическа помощ, както и правни съвети. За вас ще се погрижи професионално обучен персонал, който ще Ви окаже помощ по правни въпроси или ще Ви предостави психологическа подкрепа. Ако е необходимо, те ще Ви помогнат да намерите жилище за спешно настаняване, да се свържете със семейството си или да получите финансови средства. Освен това те ще Ви помогнат да прецените дали животът или здравето Ви са изложени на риск и ще предприемат мерки за Вашата защита.

Не съм пълнолетен(на) — имам ли специални права?

В допълнение към всички права, които имате като особено уязвима жертва, поради факта че като непълнолетно лице автоматично се считате за такава жертва, полицията, прокуратурата, съдилищата и организациите, предоставящи помощ на жертвите на престъпления, са длъжни да действат във Ваш най-добър интерес.

Ако Ви разпитват като свидетел във връзка със събития, които са Ви причинили безпокойство, по време на разпита ще присъства психолог или експерт, който ще контролира неговото провеждане. Ако е необходимо, на разпита може да присъства и Ваш родител или учител. Разпитът ще бъде проведен по такъв начин, че да не се налага да предоставяте свидетелски показания многократно по-късно в хода на производството; от Вас може да бъде поискано да ги предоставите отново само ако това е абсолютно необходимо.

Общопризнато е, че детето има специални потребности в наказателното производство, и институциите, с които контактувате, ще вземат предвид Вашата възраст и потребности.

Член на семейството ми е починал вследствие на престъпление — какви са правата ми?

Ако член на семейството Ви е починал вследствие на престъпление и Вие сте претърпели вреди поради смъртта му, също се считате за жертва. Имате право на информация, особено за това как да подадете наказателна жалба, за хода на наказателното производство и как да се свържете с организации, които могат да Ви помогнат. При поискване от Ваша страна полицията или прокуратурата ще Ви помогнат да се свържете с организация, предоставяща помощ на жертвите на престъпления, която допълнително ще отговори на Вашите нужди. Освен това имате право на експертна помощ, право на изслушване и право да бъдете третиран с уважение, внимание и разбиране.

Член на семейството ми е жертва на престъпление — какви са правата ми?

Ако дадено лице е починало вследствие на тежко престъпление, преживелият съпруг и преживелите деца също се считат за жертви на тежко престъпление. Ако няма такива лица, преживелият родител и лицето, което е живяло с починалия в едно домакинство в продължение на най-малко една година преди смъртта му и което е поддържало домакинството заедно с починалия, или лице, което е било зависимо от издръжката на починалото лице, ще се считат за жертва на престъпление.

Разполагате с всички права, предоставени на жертвите, но като жертва на тежко престъпление имате право и на обезщетение, което можете да поискате от Министерството на правосъдието на Словашката република.

Мога ли да получа достъп до службите за медиация? При какви

условия? Ще бъде ли в безопасност по време на медиацията?

При първия контакт полицията ще Ви предостави информация за процедурите по медиация. Медиацията се извършва от служители по пробация и медиация въз основа на доброволно съгласие, дадено както от Вас, така и от извършителя на престъплението. Целта е с активното участие на двете страни да се премахнат отрицателните последици от извършеното престъпление. Можете да оттеглите съгласието си по всяко време. Информацията, получена в хода на медиацията, се счита за поверителна; тя не може да се използва без съгласието на страните за други цели, освен за уреждане на спорове в рамките на медиацията.

Къде мога да намеря закона, в който са посочени моите права?

[Закон за жертвите на престъпления](#)

[Наказателно-процесуален кодекс](#)

■ Последна актуализация: 04/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.